

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. IV. Bacchæa lingua, Bombilans, Blæsa, quid sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

De baccheâ, bombilantē, blēsâ linguâ. Cap. IV. 599

mitte, quocunque virtutum colore tinctum. Lyfandro quidam dixerat: Laudo te & defendo. Huic mox Lyfander: Duos, inquit, ruri boves habeo, quibus tacentibus satis ipse novi, uter illorum sit piger, uter laboris amans. Tali responfo adulatori os obturandum, ne, si tam benevolē audiatur, eandem cantilenam ſæpius occinat. Et hæc de Adulatione. Multa, inquit, & proluxa. Crede mihi, Lector, pauca diximus, ſi flagitii genium ſpectemus. Pluribus & gravioribus plagis hæc linguæ improbitas fuiſſet excipienda. Affectus veri venenum peſſimum Aſſentatio.

B CAPVT IV.

BACCHEA, BOMBILANS, BLÆSA, lingua quid ſit.

Interrogat olim Paulus monachus, quem ſimplicem nominabant, priore Chriſtus fuiſſet an propheta? Ubi verò aliis monentibus comperit, quàm id inſulſè interrogallèt, cūque illi inſuper à maioribus imperatum eſſet, ut quæſtionem tam ridiculam ſilentio expiaret, triennium ſilendo exegit, eaque ratione pœnas à ſeipſo graves repetiit.

Subinde tanta eſt humanæ linguæ intemperantia, ut hoc unum fatagat, garrere ac loqui, aptè, ineptè, utiliter, damnoſè, id iuxta habet. Tres hoc capite vitioſas linguas proferimus, quarum prima, quam *Baccheam* nominamus, hæc cū vini vim admittit, ita rationem excutit, ut inſulſè plerumque interroget, inſulſius reſpondeat interrogata. Nihil tam fatuum eſt, quod ab hæc linguâ ſit alienum. Huic meribibule linguæ, & nunquam non vacillant *Blæſam* atque *Bombilantem* conſuiſſimus adijungendam. Quid ſingulis inhareat vitii, explicabimus.

§. I.

BACCHEA hominis ebrii lingua eſt, quæ quaſi gallis mixta incedit, adeò & titubat & claudicat. Diceret illam Alcoliaſinum, Empuſæ ludum ludere, qui eâ lege fiebat, ut pede altero in aërem ſublato, uno ſubſilirent pede. Hæc lingua nil arcani retinet, fanda infanda ſimul omnia effundit, velut qui navigi merces in iratum mare opere tumultuario ejicit. Hæc lingua velut vacuum dolum uſque & uſque tinnit, & plerumque divitias aut læticias inaniffimas. Nam

Quis poſt vinâ gravem militiam aut pauperiem crepat? Veriſſime Romanus ſapiens: Non eſt animus in ſua potestate, ebrietate devinctus. Quemadmodum muſto dolia ipſa rumpuntur, & omne quod in imo jacet, in ſummam partem vis caloris ejicitur, ſic vino exaſtuante, quidquid in imo jacet abditum, eſt factum & prodiit in medium. Onerati mero quemadmodum non continent cibum, vino redundante, ita ne ſecretum quidem, quod ſuum alienumque eſt, pariter effundunt. Vbi poſſedit animum nimia vis vini, quidquid mali latebat, emergit. Non facit ebrietas vitia, ſed protrahit: tunc impudicus morbum proſtitur ac publicat, tunc petulans non linguam, non manum continet, creſcit inſolenti ſuperbia, crudelitas ſævo, malignitas livido: omne vitium deregatur & prodiit. Adhuc illam ignorantem ſui, dubia & parum explanata verba (en linguam Baccheam) incertos oculos, gradum errantem. Sed Bacchi victoria plerumque omnium primo in vincula rapit linguam.

Æſopum quidam non illepidè reprehendit, quod fenestras in homine, per quas intima cogitationes perſpicereatur, requireret, cū vinum ſcilicet id præſtare poſſit. Et eleganter Theognis poëta, quem Lævinus Torrentius ſic Latine loquentem fecit.

* Ignibus explorant auri argentique, metalla

Artifices, mentem libera vina viri.

Ideo magnates hominē illum poculis urgent, è quo elicere cupiūt intima ſenſa animi. Venulinus vates affirmat:

Reges dicuntur multis urgere culullis,
Et torquere mero, quem perſpexiſſe laborant,
An ſit amicitia dignus

Horat. de
Arte poet.
v. 434. pro-
pius ſinem.

Hoc eſt ingeniis duris lene tormentum admove-
& arcanum conſilium jocoſo reterege Lyæo. Marcus
Craſſus bello quod cōtra Dacos & Baſtarnas gerebatur,
eorum legatos admittit, retinuitque, poſtridie reſponſu-
rus. Interim legatis hilare vini tormentum admovit, ita-
que eos vino ſepeliit, ut omnia eorum conſilia eruerit.
Arte conſimili ajunt olim Bonofum Imperatorem uſum,
qui ſæpe dixiſſe fertur, non ut viveret ſe natum eſſe, ſed
ut biberet. Is igitur quoties barbarorum legati undecun-
que gentium ad eum veniſſent, vino liberaliſſimè propi-
nato ebrios reddidit. Itaque è temulentis his linguis quæ
voluit, explicatus eſt. Nemo tanta continentia eſt, quin
mero merſus & madens effutiat omnia: quidquid frau-
dulento ac vapo in pectore latet, protruditur. Linguæ
ſunt liberæ, ubi eas Liber copioſior irrigavit. Quod lo-
brio in pectore, id in palato natat ebrio.

Audiverat Rex Pyrrhus quodſam Tarentinorum in
convivio parum honoratum de ſe ſermonem habuiſſe.
Accerſitos pereunctabatur, an dixiſſent ea quorum ac-
cuſarentur. Tum unus ex iis: Niſi, ait, vinum nobis defe-
ciſſet, iſta quæ tibi relata ſunt, præ iis quæ de te locuturi
eramus, luſus ac jocus fuiſſent. Tam urbana crapulæ ex-
cuſatio, tamque ſimplex veritatis conſeſſio itam regis
avertit in riſum. Proſuit his juvenibus vini penuria, &
mrite ingenium Pyrrhi, alioqui Bacchea lingua in frau-
dem eos maximam egreſſet.

Apud Romanos ſtatua erat quæ Citeria dicebatur. In
huius capite articuli vertebraeque ſic locate erant, ut os
ſuſum deorſum diducere, & neſcio quid inamœni ſtre-
pere potuerit, perinde ſi loqueretur. Hanc garrulam ſta-
tuam in ludorum pompâ, ridiculi gratiâ trahebant. Inde
M. Cato in Cecilium ludens: Vehetis, in pompâ ludo-
rum, pro Citeriâ, ut populo ſermocineris. Tales om-
nino ſunt linguæ vino natæ, & temulentæ, garrunt
ut ſtatua, quarum labra funiculo trahuntur, ſtrepitus &
verborum plurimum eſt, nihil rationis. En quot ſtatuas
Citerias in unico convivio reperire eſt!

De garrulitatis vitio Plutarchus elegantem ſcripſit li-
bellum, in quo veriſſimè dixit: Quod in corde ſobrius eſt, id in
lingua eſt ebrius. Suidas, ſapienter tres ait meri caliculos per-
mitteri. Et primum quidem eſſe valetudinis, alterum vo-
luptatis, tertium ſomni. Eodem pane modo bibendi vi-
ces diſtinguens Anachariſus: Primus caliculus, inquit, ne-
ceſſitatis eſt ſedandæ ſiti: Alter ſobriæ hilaritatis: Ter-
tius voluptatis. Atque hic jubet Plato quieſcere. Nam
quartus calix ebrietatis eſt & contumeliæ: Quintus cla-
moris & ſtultiſſimæ garrulitatis: Sextus comellationum,
etenim quò plus potantur uvæ, plus ſitiuntur: Septimus
libidinis & laſciviae: Octavus bilis eſt & pugna: Nontus
vulnerum & cadis: Decimus furoris & infantiæ. Ad has
omnes tragœdias ſeſe auctorat Bacchea Lingua, quæ
cæco impetu ruens, qua data porta, nullum formidat
præcipitium. Quiſquis huic linguæ mederi vult, medici-
nam omnem petat è ſiccò, culullos ſubtrahat & cirneas,
docilemque ſitum aſſueſciat ad limpida fontem. Nam
lingua velut molendini rota, ſi vino agitur, omnem
molitoris peritiam eludit, nec facile liſti poteſt. Quis
inter cyathos textit, quod latere cupiebat?

Cū autem temulenta lingua plurimum peccare
ſoleat, ſrivola nimis excuſatio eſt, dicere: Per vinum
hæc feci, per vinum illa dixi. Non minus, ô bone, ſic-
reus es, imò duplici noxâ obſtrictus es, & quia nimium
bibiſti, & nimium garriviſti. Cū enim linguæ tuæ fu-
rores notis, cur eos vino tam copioſo impellis & exti-
mulas? Tantò magis cavendum tibi, quantò incautio-
rem naſtus es linguam: tantò temperantiùs tangendi
calices, quantò appota lingua intemperantiùs blaterat.
Fuge igitur ſi non convivia, ceterè temulentiam. Hæc
namque

Suidas vocat
viti-
Tres cali-
culi meri
ſapienter
permiſſi.

Temulen-
tæ linguæ
ſrivola ex-
cuſatio.

namque periculosissima est lingua, quæ omne pectoris arcanum deregit, & sepius protrudit omnibus vitæ paribus pœnitenda. Corpus, animum perdat, id lingua ebria non curat; præceptis capit in omne nefas. Horrendum est quod Cameracensis præpiscopus narrat. Cum tres, inquit, combibones in tabernâ mero incaluisse, de alterius Orbis arcanis, de immortalitate animæ, de supplicii gehennæ sermonem iniecerunt inter facundos calices. Hic unus procacior, id totum pro nugis habere, & velut sacrificorum commenta explodere, ceteri jocanti applaudere. Hoc audo lingua Bacchea & ebria. Decipiunt nos sacerdotes nostri, aiebat ille impius, qui nescio quæ aurea secula somniant futura. Dum hæc garrunt & ridet, interim adest vir altæ staturæ, & ut videbatur, eximie robustus, qui blandè assidens: Ecquid o viri, ait, sermonis, quid risus & hilaritatis est? De animâ, inquit, protervus ille, sacerdotum somnia narramus. Addit etiam, se quidem licitanti haud magno pretio animam venditurum, quin & pecuniam pro symboli symbolâ collaturum. Tu verò, inquit, adventor, quanti cam mihi indicas? emptorem habes, si tu velis esse mercator. Nec mora; conveniunt de pretio. Numerat emptor præsentem monetam; additur illi anima, potatur strenuè, liberalitas emptoris commendatur, cachinnis & poculis certatur. Denique sub adultam noctem: Equidem, ait emptor, succumbimus vino & in somnum fatiscimus: tempus est, ut suam quisque domum repetat. Sed vos, o socii, jus dicite: si quis equum capistro ligatum emerit, nunquid & capistrum cum equo auferat sine venditoris injuriâ? Dixit, & trementem venditorem in omnium oculis abripuit, eò ducturus, ubi videret miser, quod credere noluit. Talibus sese flagitiis lingua Bacchea, lingua ebria obstringit. Caveat vinum qui linguæ suæ, imò qui suæ vitæ vult cautum.

§. II.

2. Blæsa.

BLÆSA lingua nominatur hæc illa, quæ focali seu mappulâ circumvoluta velut ægra, tumescentibus colli glandulis aut vocem continet, aut verba mutila submisit. Hæc defectu errat, non excessu: nimis parum, nimis exiliter & modicè loquitur. Hæc etenim ea quæ monenda, arguenda, reprehendenda, castiganda forent, nec monet, nec arguit, nec reprehendit, nec castigat, aut certè non satis verborum & acrimoniarum habet; blæsa est, ægra est, aut ægram se simulat, metuit responsum duriusculum, timet asilatum iniquiorem. Hæc lingua dicere solet: malus est cantor, qui nescit spiritum in cantu suspendere. Paulandum est subinde, & respirandum. Est omnino, sed non eo modo quo Lingua Blæsa consuevit. Hæc quandoque pausat & respirat largissime, sed cum maximè cantandum, aut clamandum esset. Canta, canta, o celsatrix, canta: argue, obsecra, increpa. Sed video quid te moretur, cogique subsistere: paulæ atque suspiria tua sunt argento vel auro scripta. Ad hos aureos argenteosque apices subsistis & hæres: hæc devotissimi gemitus subsiliunt: numos cernis, & os comprimis. Et ne cum vitio videaris silere, tuum illud susurras: Aliquando melius est loquendo pausam fieri: *Væ mihi, clamat Isaias, quia taciui. Væ tibi quia taces aut submisit nimis loqueris, cum foret clamandum.*

Isa. cap. 6. vers. 5.

Lingua blæsa delictis alienis sese innuit tacendo.

Hæc lingua delictis alienis sese involvit tacendo, dissimulando, connivendo, aut presè nimis ac leniter loquendo. Nota vox Gregorii Magni: *Qui non corrigit resecanda, committit: & facientis culpam habet, qui quod potest corrigere, negligit emendare.* Ita graviter delinquit hæc lingua, tam in suis quàm in aliorum defectibus patefaciendis, coarguendis, corrigendis: hæc illa timore pessimo impedita trepidat: & vel tota siler, vel nimio oris pressu loquitur; pauculis verbis innuit dicenda, non dicit:

— pausam facit ore loquendi.

Alia omnes viciose lingue verborum copiam peccant, hæc inopia. Videte mihi blæsam linguam Hebræi sacerdotis Heli. Corripendi erant filii, & castigati accerrimè libidines eorum & avaritia coëscenda. At bonus Heli linguâ blæsâ impeditus: *Nolite, inquit, filii mei: non enim est bona fama, quam ego audio.* Tòntu ab ore fuit, edere debuisset hic parens; atque si verba non profecerant, severiores pœnas tentare: At ille linguâ imbecillâ & fractâ omnem invectionis acrimoniam vitiòse compressit: nec sine suo suorumque filiorum maximo malo.

Atheniensis orator Demosthenes linguam habuit eodem vitio laborantem. Mileforum legati Athenas veniunt, supplicis rogaturi. Admittuntur in curiam, ponunt quæ possulent, sed opponit se Demosthenes, & in iras exurgit. Quare illius diei conatus irritus fuit, & ne sequentis etiam sit, legati præoccupant, & noctu Demosthenem accedunt; jubentque non esse noctem auri splendore. Imò Esculapios dixisse: hos oratores Milesios, qui asperas & immittes Demosthenis fauces tam perito pharmaco levissent, & mites mollesque effecissent aureo piritacio. Nam Demosthenes qui primo die ut canis legatos allatrabat, in altius diei concione se piscem futurum pollicetur. O bone canis, quàm non tantum argenteis his ossis placidus efficens, sed etiam mutus! quàm cito è cane in piscem mutatus Græcus hic orator! nam die postero, cum in curiam reditum esset, etiam Demosthenes adfuit, sed æger; ex gutture scilicet laborabat. Laceratus ad dicendum, collum focali obligatum parcente manu ostendit: Et quæso, inquit, has loquendi vices hodie mihi nemo tribuat, anginam patior. Excepit vocem unus aliquis, & urbanè: Atqui, ait, o Demosthenes, angina hoc non est, sed argentangina. Certè fuit: argentum tetigit & læsit, non collum, sed animum. Eâ de causâ hic orator sponte blæsus ex Aristodemone quæsit: Quantum accepisset ut diceret, & causam ageret? Talentum, ait ille. At ego, subjicit Demosthenes, plus accepi ut tacerem.

Idem blæsa linguæ morbus inest etiam Thrasybulum. Hic Lacedæmoniorum legis responsurus, largitione opulentè jam corruptus, è silvestrium pitorum elu ravinum se contraxisse simulavit. Hinc verbum Atheniensium: *Bos in linguâ.* Erat Atheniensium æs bonis imagine signatum, & hæc moneta octo festetis ætis mata, bos dicebatur. Hi boves agentei plurimorum linguas adeo blæsas effecerunt, itaque degenerarunt, ut ex libere proloqui, quod decebat, non possent.

Ajunt campanam funiculo circumligatam malignissimè respondere, si pulsetur: ita lingua vano timore vacilla tremulum ac vitiosum edit sonitum: quædam tacer dicenda, quædam solum mulsit aperitis proponenda.

Hic ego eos convenio qui à Regum Principumque sacris Confessionibus, Consiliis, Concionibus sunt, hos ego per salutem ipsorum obtestor, muneris sui obligationem cogitent, & blæsam hanc tremulamque linguam procul à se amittant. Fortitudine proptus hic opus est. Vir fortis dicit: Cadere possum, à vero & recto flecti non possum. Non me minæ, non tormenta terrent quæ finiuntur, terrent æterna. Obsequendum Principi? si illi possum & Deo. At, si in illum locum reditus fuero, ut alterutri renuntiandum sit, renuntiabo principi. Pœnæ proponuntur sæculi huius & huius? amplectar hujus. Præmia invitant Mundi & cæli deligam cæli. Indignatio terret Principis & Dei? neglegam Principis. Possum hic numerari inter magnos, si assentiar Principi? melius est adhærere Deo, ut numerer inter cælorum magnos. Deditur hic omnibus, si non parvero Principi? consultus hic deditur, quàm æternum. Spoliabor fortunis? modò non spoliare cælo. Censebor inter plebejos? factum Apostolis à veteri synagoga. Exiar dignitatibus? summa dignitas est servire Deo.

vire Deo. Excludar aulâ i optatius aulâ excludi, quam A
celo. Excidam principis gratiâ? non excidam Dei. In-
glorior hâc vivam? stulta Mundi elegit Deus. Morien-
dum erit? non dixi me mori non posse; dixi, à recto, à ve-
ro flecti non posse. Ita vir fortis loquitur, hæc verba,
Regum Principumque Confessariis, Consiliariis, Con-
cionatoribus peniculatè sapius expendenda. Sed lin-
gua Blæsa fui moris tenacissima, balbutire, tremere, mu-
tûre, dicenda silere, aut obscurè proferre, inter orna-
menta sua numerat. Ita Blæsa lingua se gerit.

§. III.

BOMBILANS verò lingua huic rei unicè studet, ut,
sive disputer, sive familiariter altercetur, sive litiget,
sive ultimam non accipiat, sed inferat. In eo enim
victoriam omnem esse sitam autumat, adversario sem-
per respondere posse, & ultimam dicendi vices occupa-
re. Bombylius, exiguum volatile, apud quoddam genus
est, sed obstreperum; apem magnam non malè dixeris, B
quæ à bombo, quem edit, nomen invenit. Hoc volucre
animalculum se quidem miscet apibus, sed ad mellifi-
cium profusus est inutile, nam favos sibi necit è luto.
Hinc verbum vetus, Homo bombylius, homo verbo-
sus, multique strepitus, cetera inutilis, & cui verba sunt
sine penâ & pecuniâ. Hinc lingua Bombilans nunquam
non obstrepera, hoc sibi laudi ducit, se altercando pri-
mam, se fuisse ultimam, nec verborum copiâ ulli cessil-
se. Quidquid ei obijciatur, habet illa, ut Jureconsulti
loquuntur, replicas, habet triplicas & quadruplicas:
sicut Echo, clamoris iteratione vinci se non patitur,
quotiescunque laceffitur, toties respondet, & semper
voce ultimâ triumphat: ita Bombilans lingua litigiis
omnibus necit epilogum è suo promptuario.

Anno millesimo sexcentesimo decimo nono, editus
est liber Musæus hac inscriptione: Polyhymnia Pæne-
gyrica, à quâ proponuntur cantiones quæ ternione, qua-
ternione, quinione, senione, octoade musicorum con-
stant, quæ & viginti vocum sunt, sex choris partiendæ:
difficilis hæc symphonia est quæ tot eger cantoribus;
bicinia rariora sunt, sed & faciliora: & in his Bombilans
lingua exercitissima est. Fit creberrimè ut duo litigio-
rum amantes bombilante linguâ canant bicinium pro-
lium. Hic audire est, quomodo contentiore voce al-
tum & acutum scansum insonent, quomodo ab acuto
sono usque ad gravem se recipiant, qui se modò helluo-
nes & lucrones reciprocis cavillis nominabant, jam
etiam multigias & nebulones vocitant, mira biciniâ va-
rietur, Neutri propositum tacere, neuter ferri vult ul-
timum. Et quia uterque Bombilantis est linguâ, in hoc
bicinio suo etiam chromate utuntur: hic decies, hic vi-
cies audias: Tu mentiris improbe. Mox alter, pæanem ci-
tans diapausôn: Non ego, inquit, sed tu mentiris furcifer.
Hæc illorum chromatica sunt ornamenta, his cantum
ornant, pingunt, celebrant. Hæc nobiles Bombilantis
linguæ concertationes sunt, hæc vocum fugæ, hæc rotun-
data clausulæ; hi teretes illius moduli, his alter alteri re-
spondat & obstrepat. Si alteruter maturè nosset tacere,
omne hoc bicinium pridem finisset, aut nec initium
quidem habuisset. Sed hoc, ut dixi, Bombilantis linguæ
proprium est, vocè ultimâ triumphare. Oprimè monet
Antonius:

Virtutem primam esse putâ, compescere linguam;

Proximus ille Deo est, qui scit ratione tacere.

Tacuisse cum ratione ac prudenter, nemini unquam
nocuit, locutum fuisse, licet non sine ratione, nocuit in-
numeris. Ergo linguam Baccheam cave, Blæsam instrue,
comprime Bombilantem. Ad sapientum tribunal is vic-
tor in lite judicatur, non qui diutius altero loquitur,
sed qui citius conticescit.

Tom. I.

CAPUT V.

Quid Lingua BIFIDA sit, & quàm noxia.

Non sine gravi causâ Christus surdum & mutum Cur Chri-
curaturus, adeò altum ingenuit, ac si hoc bene-
ficii ægrius impetiretur. Tam profundi gemitus myste-
rium non eò spectabat, quòd miseris non quàm prom-
ptissimè succurrere solet Dominus, sed quòd muto
expediturus erat linguæ usum, quo ille accepto jam sa-
nus, pluribus delinquendi periculis exponeretur, quàm
æger & elinguis fuisset expositus. Siracides adstruit:
Multi ceciderunt in ore gladii, sed non sic quasi qui interie-
runt per linguam suam.

Eccli. c. 28.

vers. 22.

In linguæ alphabeto primam & initialem litteram
satis censeo cognitam. Cœpinus & primæ proximam
explicare. Ita nunc à linguâ Adulatoria, Bacchea, Blæsa,
Bombilante progressum faciemus ad linguam BIFI-
DAM Adulatoriæ cognatam. Cujus autem hæc naturæ
sit, quantumque sub eâ mali lateat, jam differemus.

§. I.

Vbi cor duplex est, ibi etiam lingua: unde homo
BILINGVIS dicitur. Lingua hæc fissa est & divi-
sa, sed non ut illa in Pentecoste. De hac Bifida clarissimè
Siracides: Omnis peccator, inquit, probatur in duplici linguâ.
Omnis peccator invidus & bilinguis. Hi tales ad amicitiam
cum Deo ineundam minime sunt idonei; Deus simpli-
cissima Veritas est, & homine sincerè simplici mirè de-
lectatur. Nam Salomone teste: Cum simplicibus sermoci-
natio ejus.

Eccli. cap. 5.

vers. 11.

Eccli. cap. 6.

initio.

Prov. cap. 3.

vers. 32.

Narrat Diodorus Siculus in Australi quadam insulâ
gentem degere, quæ ab imâ fauce linguam naturaliter
divisam, tamque volubilem habeat, ut non tantum vo-
ces humanas omnes, sed omnigenarum avium cantus
imitari, & unus quidem ex illâ gente duobus homini-
bus commodè respondere possit. Pulchrum, arbitror,
figmentum, huc tamen aptum. Atrificium istud homi-
nis bilinguis est; inter corvos crociat, inter acanthides
fringult, inter luscinas cantat, inter columbulos pipit:
bilinguis uno eodemque tempore duobus, imò pluri-
bus respondet; his nigrum, illis album, cum istâ parte
de cepis, cum illâ de alliis loquitur. In homine bilingui
cor & lingua minime conveniunt, prout improbi senes
illi loquebantur, qui Susannæ pudicitiam sollicitarunt,
quorum ille dixerat sub schino, iste sub prino. Hoc unus
idemque homo potest, si sit bilinguis. Nam, ut vetus
verbum est, Aliud stans, aliud sedens; mel illi in ore est,
sub cingulo novacula; altera fert lapidem, altera panem
ostentat, servitium offert, & meditatur exitium. Prisci
poetæ talem sic depinxerunt. Venit ad Satyrum tre-
mens frigore viator, qui & manus conglobatas halitu
calefecit. Quæsit ab eo Satyrus, quid id faceret? respon-
dit; manus calefacio. Ventum est ad mensam, & appo-
sita pultes fumantes quas hospes eodem halitu attem-
peravit ori. Interrogatus, & quid hoc sibi veller? Opso-
nium, inquit, refrigerio; nimium calet. Cui Faunus: Ec-
quid tu tandem hominis es? calidum & frigidum flas
eodem ore. Apage sis à meo contubernio. Omnes bi-
lingues tales sunt, Salomone attestante: Qui benedicit
proximo suo voce grandi, de nocte conjurgens maledicet. Si
milis erit.

Diodor. l. 3.

sub finem.

In homine

bilingui

cor & lin-

gua mini-

mè conve-

niunt.

Prov. c. 27.

vers. 14.

§. II.

Bilinguis pane detractorem superat: detractor est, si
absentis famam laceret, quòd si insuper præsentem
illum, de quo talia sparsit, lenibus & phaleratis verbis
ducere studeat, verè bilinguis est. Ex hujus ore velut ex
eodem fonte & saccarum fluit, & aqua stygis mordaci-
sima. Jure optimo Salomon: Arrrogantiam, inquit, & su-
perbiam, & viam pravam, & os bilingue detestor. Nec mirum,
est

Prov. cap. 8.

vers. 13.

E c c

est